წელიწადი 1-ლი | გაზ. ფასი 3 შაური. | [illegible] № 76. | შაბათი დეკემბრის 2—(15) 1917

ჩვენი ქვეყანა

გაზეთის ფასი:
თვიურათ . . . 3 [illegible]
ოთხი თვით . . . [illegible] თუმანი.
ცალკე ნუმერი . . . 3 შაური.
განცხადების ფასი:
პირველ გვერდზე პეტიტის [illegible]
უკანასკნელ გვერდზე [illegible]
ქალაქ გარედან [illegible]
სამგლოვიარო განცხადება [illegible]
უმეტეს სამი გამოცხადებისა, ნაშუადღევის [illegible] 8 მ. 1 საათის შემდეგ 10 მ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება თფილისის ქუჩაზე, მიქელაძის სახში. კანტორა ღიაა დილის 9—2 საათამდის, და საღამოს 5—8 საათამდის, კვირა-უქმე დღეების გარდა.

№ 190 — ყოველდღიური საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი — № 190

ღრმად დამწუხრებულნი მეუღლე დავით იულონის ძე სურგულაძე უდროვოდ დაობლებული შვილები პეტრე, გოგი და საშა აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროვოდ გარდაცვალებას პირველის მეუღლისა და სხვათა უძვირფასესი დედისა.

ანნა (ანიჩკა) სურგულამისას

პანაშვიდები ყოველ დღე ნაშუადღევის 5 საათზე, კაზაკოვის ქ. კეზევაძის სახლიდან გამოსვენება და დაკრძალვა მოხდება კვირას, 3 დეკემბერს, ნაშუადღევის 3 საათზე.

ღრმად დამწუხრებულნი ძმები: ვასილ, კონსტანტინე, ვლადიმერი, ნიკოლოზ და დავითი ალექსანდრეს ძენი ნემსაძენი და რძლები ფატუ და სონია ნემსაძენი შვილებითურთ აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ უდროვოდ გარდაცვალებას, პირველთა საყვარელ და დაუვიწყარ დისა და უკანასკნელთა ძვირფასის მულის

ანნა (ანიჩკა) სურგულაძისას.

პანაშვიდები ყოველ დღე, ნაშუადღევის 5 საათზე, კაზაკოვის ქ. კეზევაძის სახლიდან გამოსვენება და დაკრძალვა მოხდება კვირას, 3 დეკემბერს ნაშუადღევის 3 საათზე.

გულ დამწვარნი ჭირისუფალნი მართა, ტარასი, ვლადიმერ და რაჟდენ ლუკას ძენი, ლუბა, ლიუბა, დარიკო და ევა ლუკას ასულნი შალამბერიძეები და სონია ფხაკაძე მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ გარდაცვალებას, პირველი საყვარელი შვილისა, მეორენი ძმისა, მესამენი მაზლისა და მეოთხე ძვირფასი ბიძისა

არჩილ ლუკას ძის შალამბერიძისა

გამოსვენება და დაკრძალვა მოხდება კვირეს სამს ქრისტემობისთვეს საკუთარ სახლიდან ნაშუადღევის 1 საათზე. დაკრძალვა მთავარანგელოზის ეკლესიის სასაფლაოზე.

ქვრივი ევა ლუკას ძე და ასული გრიშა მარუსია, ჩიტო, ჟორჟიკა, სერგო ალექსანდრა და ბაბილინა ლუკას ძე ჭეიშვილის გულითადის მწუხარებით აუწყებენ გარდაცვალებას უძვირფასესის პირველი მეუღლის, მეორენი მამისა, მესამენი ძმისა მეოთხენი მაზლისა,

კირილე ლუკას ძე ჭეიშვილისას

დაკრძალვა მოხდება დეკემბრის ორს შაბათს მესამე ალექსანდრეს ქუჩა, შუადღის 12 საათზე, მიცვალებულს წაასვენებენ სოფ. ქვიტირში.

ექიმი ქ. ხ. ადამია 10 დეკემბრიდან იღებს სამებით, შინაგან და ბავშთა სნეულებით ავადმყოფთ. დილის 11 საათ. 1 საათ. საღამ. 6 საათ. 8 საათ. ბალის ქუჩა სახლი სანიკიძის № 12.

მიხეილის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის გამგეობა

საყოველთაოდ აცხადებს,

რომ ხსენებულ ბანკის წესდების მე-17 §-ის ძალით, ამა 1917 წლის დეკემბრის ქვემო ხსენებულ რიცხვებში, შუადღის 12 საათიდან, ბანკში ხვედრი გადასახადის შემოუტანლობის გამო, მოხდება საჯარო ვაჭრობა განუმეორებლად. ბანკის მე-18 §-ის ძალით მსესხებელმა უნდა შემოიტანოს პირველი ვაჭრობის დაწყებამდი ბანკის დარჩენილი კუთვნილი-გადასახადი და პროცენტები ვალზე შემოუტანლობის გამო და სხვა ხარჯები, რომელიც გამოიწვია ქონების გასაყიდათ დანიშვნამ, ხოლო თუ პირველი ვაჭრობა არ მოხდა, ყოველივე ეს მსესხებელმა უნდა წარმოადგინოს მეორე საჯარო ვაჭრობის დაწყებამდის და ამნაირად გაანთავისუფლოს თავისი ქონება გაყიდვისაგან. გადასახადი ფული შეიძლება შეტანილ იქნას ვაჭრობის დღემდე: ქუთაისში ბანკის კასაში, თფილისში—ბანკის სააგენტოში, თფილისის საკომერციო ბანკში, აზოვო-დონის და ვოლგო-კამის ბანკის განყოფილებაში და ა. ფრიდონოვისა და ამ. საბანკო კანტორაში; ბათომში—თფილისის და საკომერციო და შეერთებული ბანკების განყოფილებაში, ფოთში, სოხუმში და ზუგდიდში—ადგილობრივ საურთიერთო ნდობის საზოგადოებაში, ხოლო ვაჭრობის დღეს, ვაჭრობის დაწყებამდი მხოლოდ იქ, სადაც საჯარო ვაჭრობა მოხდება—ბანკის გამგეობაში ქუთაისში და ბანკის სააგენტოში თფილისში. ამასთანავე ბანკის გამგეობა სთხოვს ბ-ნ მსესხებელთ, რომ თუ დარჩენილი გადასახადი ვაჭრობის რამდენიმე დღის წინათ შეუტანიათ ბანკის რომელსამე კორესპონდენტებთან მაშინ ამ შემთხვევაში სწრაფათ დეპეშით აცნობონ გამგეობას ფულის შეტანის შესახებ იმ დაწესებულებათა საშუალებით, სადაც ფულია შეტანილი, სანამ ბანკის გამგეობა არ მიიღებს დეპეშით ცნობას კორესპონდენტთაგან ფულის შეტანის შესახებ, ფული შემოუტანილად არ ჩაითვლება და ამიტომ გამგეობა უძრავ ქონებას ვაჭრობიდან არ მოხსნის. ბანკის მე-19 § ის თანახმად, როგორც პირველი, ისე მეორე და უკანასკნელი საჯარო ვაჭრობა მოხდება იმ უძრავ ქონების გასასყიდად, რომელიც თფილისსა და თფილისის გუბერნიაშია და აგრეთვე ქ. ყარსში, ბანკის სააგენტოში ქ. თფილისში, ფრეილინის ქუჩაზე სახლი № 1, ხოლო დანარჩენ ქონებათა გასასყიდად—ბანკის სადგომში, ქ. ქუთაისში, თფილისის ქუჩაზე, საკუთარ სახლში. ბანკის მე-2 ის § ძალით ვაჭრობა დაიწყება იმ ჯამით, რომელიც შესდგება ქონებაზე დარჩენილ სხვა და სხვა ხარჯებით, რომელიც გამოწვეულია საჯარო ვაჭრობის გამო და ბანკის მიერ მსესხებლის ხარჯებით და აგრეთვე ისეთი გადასახადებით, რომელსაც უპირველესობა აქვს კანონის ძალით მინიჭებული. ძირითადი ვალი შეიძლება გადატანილ იქნას მყიდველზე, ან ვადახდილ იქნას, ხოლო ყოველ გვარი დარჩენილი გადასახადი შეტანილ უნდა იქნეს ნაღდ ფულად ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღების მსურველმა ვაჭრობის დაწყებამდის უნდა წარმოადგინოს ბე, რომელიც უნდა უდრიდეს დარჩენილი გადასახადებს და სხვა ხარჯების ჯამს, რომელიც ქონებაზე ირიცხება. ბე უნდა იქნეს წარმოდგენილი ან ნაღდ ფულად, ან სახელმწიფო და მთავრობისაგან უზრუნველყოფილ ქაღალდებით, აგრეთვე იმ ბანკის საგირაო ფურცლებით, რომელიც ყიდის მამულს. პროცენტებიანი ქაღალდები და საგირაო ფურცლები მიიღებიან იმ შეფასებაში, რომელიც გადაწყვეტილია ფინანსთა მინისტრის მიერ მამულის უსასყიდლოდ გადასვლის დროს გადასახდელ ბაჟად.

ბანკის წესდების მე 21 ის ძალით ვაჭრობა გათავებულად უნდა ჩაითვალოს, თუ მყიდველის მიერ შეძლებული ფასი დაფარავს იმავე წესდების მე 20 §-ში აღნიშნულ ვალს დარჩენილ გადასახადს და ხარჯებს საჯარო ვაჭრობაზე შეძლებული ფასი წარდგენილი ბეის და მისი მთავარი ვალის გამოკლებით და აგრეთვე შეძენილი მამულის დასამტკიცებელი ბაჟი მყიდველმა უნდა შემოიტანოს არა უგვიანეს 14 დღისა საჯარო ვაჭრობიდან. იმ შემთხვევაში თუ მყიდველი თოთხმეტი დღის განმავლობაში არ შეასრულებს ამ პირობას ის დაკარგავს წარდგენილ ბეს, ხოლო მამული უწინდელი პატრონის სახელზე დარჩება, როგორც პირველი, ისე განმეორებითი ვაჭრობა იქნება მხოლოდ სიტყვიერი, დაბეჭდილი კონვერტებით წარდგენილი ფასები არ მიიღება არავითარი უპირატესობა საჯარო ვაჭრობაზე—არ ეძლევათ იმ პირთ, რომელთაც ბანკის შემდეგ დამატებითი გირავნობა აქვთ. ამით შეუძლიათ მონაწილეობაში მონაწილეობა მიიღოს, შეუძლია ბანკის გამგეობაში ინახულოს გასაყიდის მამულის საქმის წარმოება ყოველ დღე, კვირა საქმეების გარდა, დილის ათი საათიდგან ნაშუადღევის 2 საათამდის.

პირველი საჯარო ვაჭრობა დანიშნულია:

4 დეკემბერს—უძრავ ქონებათა, რომელნიც ქ. თფილისში, თფილისის გუბერნიაში და ქ. ყარსშია.

8 დეკემბერს—რომელნიც ქ. ქუთაისშია;

12 დეკემბერს—რომელნიც სხვა და სხვა ქალაქებშია და დაბებშია ქუთაისის გუბერნიისა და ბათომის და სოხუმის

15 დეკემბერს—რომელნიც ქუთაისის გუბერნიის, ბათომის და სოხუმის ოლქების სოფლებშია და აგრეთვე იმ მამულების, რომელზედაც გაცემულია მოკლე ვადიანი სესხი.

მეორე და უკანასკნელი საჯარო ვაჭრობა დანიშნულია:

10 დეკემბერს—უძრავ ქონებათა, რომელნიც ქალ. თფილისშია, თფილისის გუბერნიაში და ქ. ყარსშია;

23 დეკემბერს—რომელნიც ქ. ქუთაისშია.

28 დეკემბრს—სხვადასხვა ქალაქებში და დაბებშია ქუთაისის გუბერნიისა, ბათომისა და სოხუმის ოლქებისა;

30 დეკემბერს—რომელნიც ქუთაისის გუბერნიის, ბათომის და სოხუმის ოლქების სოფლებშია და იმ მამულებისა, რომელზედაც გაცემულია მოკლე ვადიანი სესხი.

3—1

ჯარების ნაციონალიზაცია.

ბოლშევიკების გამარჯვებამ რევოლიუცია განსაცდელში ჩააგდო: ერთს უკიდურესობას თან მოსდევს მეორე უკიდურესობა.

ის სალდათები, რომელნიც ქუთაისის „ბურჟუებს" არბევენ, დარწმუნებული იყვნენ, სოციალიზმს ვემსახურებოთო, მაგრამ, ვინ არ იცის, ნამდვილი კონტრ-რევოლუციონერები რომ იყვნენ.

დაღლილ რუსეთში დიდია ჯერ სიბნელე და კონტრ-რევოლუციას კარგი ნიადაგი აქვს. ამასვე უწყობს ხელს ეკონომიური მოუწესრიგებლობა, ფრონტის გაჭირვება, შიმშილი, სეცივე და სხ.

კონტრ-რევოლუცია უკვე დაიწყო, რეაქცია თავს დავჩხავის.

სად არის ხსნა? ხსნა ჯარის ნაციონალიზაციაში. ქართველი ჯარი საქართველოში, სომეხთა ჯარი სომხეთში, უკრაინელთა ჯარი უკრაინაში, მოლდაველთა ჯარი ბესარაბიაში კონტრ რევოლიუციას არ გაამარჯვებინებენ. უცხო ჯარი უცხო ქვეყნებში, რომლის ზნე-ჩვეულებანი და ენაც მას არ ესმის, კონტრ-რევოლიუციის საუკეთესო იარაღია.

ამიტომ, ვისაც სურს რეაქციას თავიდან აიცდინოს, ხელი უნდა შეუწყოს რუსის ჯარის რუსეთში გადაყვანას.

რაც შეეხება საქართველოს, უეჭველია, მის ბედს. გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო ამიერ-კავკასიის, არამედ მთელი რუსეთისათვის: აქ თუ კონტრ-რევოლიუციამ გაიმარჯვა, კონტრ-რევოლიუციონური ჯარები შემდეგ მთელ რუსეთში ჩააქრობენ რევოლიუციის ცეცხლს: საქართველო ერთსა და იმავე დროს რევოლუციის ავანგარდიც არის და ამიერ კავკასიის ცენტრიც.

მაშ ამიერ კავკასიის კომისარიატია მოვალეა განსაკუთრებული ყურადღება სწორედ საქართველოს მიაქციოს და ქართული ჯარის შედგენა დაიჩქაროს.

მაშასადამე, მან რევოლუციის განმტკიცებისათვის ქართველი მხედრები ყველა ფრონტიდან უნდა გამოიწვიოს. დიაღ! ამას მარტო საქართველოსი ეროვნული ინტერესი კი არა, უპირველესად ზიარი საქმე, რევოლუციის უზრუნველყოფის აუცილებლობა თხოულობს.

მაშასადამე, ამიერკავკასიის კომისარიატის მოვალეობას უნდა შეადგენდეს ჯარების ისეთი გადაჯგუფება, რომ თვითეულ ტერიტორიაზე ნაციონალური ჯარი შეიკრიბოს.

ეს იქნება ერთადერთი საშუალება კონტრრევოლუციის წინააღმდეგ.

ვასილ წერეთელი.

ზავი და ერები.

ზავის კითხვა გასცილდა თეორეტიულ სფეროს. მებრძოლი სახელმწიფონი უაღრესად მოიქანცენ და დაძულებული არიან სისხლის ღვრა შესწყვიტონ,

ომის დასაწყისი იდუმალებით იყო მოცული, მაგრამ მას თან ახლდა ერთი შესანიშნავი ლოზუნგი: „ომი განმათავისუფლებელი, ომი ჩაგრულ ერთა თვითგამორკვევისთვის".

ომი მიუახლოვდა დასასრულს. ეს მომენტი კი ყველა სახელმწიფოსთვის და ერისთვის დიდად საინტერესო და საყურადღებოა.

„თვით გამორკვევის და ერთა განთავისუფლების ლოზუნგით ფართედ ისარგებლეს: ფინეთმა, უკრაინამ, პოლონეთმა ესტონეთმა, და ყაზახობამ.

სხვადასხვა ეროვნებით აჭრელებული რუსეთი დაიყო ეროვნულ ან ოლქობრივ ერთეულებად.

ცნობა არის, რუსეთის თათრები რუსეთს ეყოფიანო.

ეს მოვლენა სრულიად ბუნებრივად უნდა ჩავსთვალოთ.

რევოლუციამ დაამტვრია ის მუხრუჭი, რომლითაც რუსეთის თვითმპყრობელობა უფლება-აყრილ ერებს თავის კალთის ქვეშ ამყოფებდა.

შესაძლოა ომის დამწყებთ არც კი სურდათ თავის ლოზუნგის განხორციელება და დატანჯულ ერთა განთავისუფლება, მაგრამ რას ვიზამთ? საყოველთაოდ გადასროლილმა ლოზუნგმა ცხოვრებაში ხორცი შეისხა.

უუფლებონი უფლებით შეიმოსნენ.

სომხობამ თავის კითხვა აქცია საერთაშორისო კითხვად, მას ეყოლება წარმომადგენელი საერთაშორისო საზავო კონგრესზე. ასეთივე პირობები შეჰქმნა უკრაინამ და ფინეთმა.

ერის ამიერ ამ უფლების შეძენა გამარჯვების დიდი გარანტია და დიდი იმედია.

ყველამ ვიცით, რომ რუსეთს ანარქიის ცეცხლი მოედო. მისი მთლიანობა უკვე აღარ არსებობს. უძლურს ყველაზე უფრო სასტიკ განაჩენს წაუკითხავენ.

ყველა სახელმწიფო რუსეთს მგელსავით მისჩერებია.

თბილისელ პრესაში რუსეთის დანაწილების შესახებ არის ცნობა.

ვთქვათ ცნობა იგი სრულიად არ შეეფერება ჭეშმარიტებას. მაგრამ ის კი ცხადია, რომ ომისგან რუსეთს დიდი სიმწარე მოელის.

სიმწარე გამოიხატება ეკონომიურ დაბეგვრაში, კონტრიბუციაში.

ერებისთვის სრულიადაც არ არის ხელსაყრელი რუსეთის ასეთი ბედის განაწილება და ყველა სცდილობს, ომისგან შექმნილ მძიმე პირობებს როგორმე თავი დააღწიოს.

ამიტომ არის, რომ მოფიქრებულმა და წინ-დახედულმა ერებმა თავის ეროვნული კითხვა აქციეს საერთაშორისო კითხვად.

აქ ესა თუ ის ორიენტაცია არაფერ შუაშია.

ყველა რეალ მოსაზრებით მომქმედი ერი ისე იქცევა, როგორც ეს მის ეროვნულ არსებობისათვის აუცილებელია.

საქართველო დღემდის ჩამორჩა ასეთ საქმიანობას.

დღეს ჩვენც იმგვარად უნდა დავსვათ კითხვა, რაგვარათაც ამას სხვა ერები სვამენ.

სახელდობრ, ჩვენთვის აუცილებელია ეროვნული წარმომადგენელი მსოფლიო საზავო კონგრესზე.

როგორ და რა გზით მოვიპოვოთ ეს უფლება?

მას მოპოვება არა სჭირია. 1783 წ. საქართველოს ტრაქტატი, რომელიც რუსეთის ტახტმა დაარღვია, რუსეთის ტახტის დამხობის გამო რომ აღდგენილად გამოვაცხადოთ, ჩვენ სხვათაშორის ასეთი უფლება თავისთავად გვექნება.

ზოგ ერს ასეთი უფლების მაგვარი არაფერი ჰქონია, მაგრამ ის თავის ენერგიულ ბრძოლით იპოვებს მას.

საქართველოსთვის საჭიროა საერთაშორისო გარანტიები, მეზობლებთან დამოკიდებულების გამორკვევა, რომლისთვის იურიდიულ გამოსახულების მიცემა მხოლოდ საერთაშორისო კონგრესს შეუძლია.

ომში ჩვენ ჩვენდა უნებურათ ჩავვრიეს, მაგრამ დღეს, ომის დასასრულს, ჩვენი ბედი ვერ გადასწყდება ჩვენდა დაუკითხავათ.

საქართველოს კითხვა უნდა იქცეს მსოფლიო საზავო კონგრესის კითხვათ.

დის.

დროებითი ზავი.

კავკასიის ფრონტის კომისრის დონსკოის დეპეშიდან, რომელიც მიიღო ქუთაისის გარნიზონის ჯარის-კაცთა საბჭომ.

დროებითი ზავი ოსმალეთთან.

ოსმალეთის ფრონტის უფროსი გვატყობინებს, რომ ის საქმებით ეთანხმება ჩვენ მიერ წარდგენილ დროებითი ზავის პირობებს. ბრძოლა დროებით შესწყდა შავი-ზღვიდან ვანის რაიონამდის.

სპარსეთის ფრონტი.

სპარსეთში არსებულ განცალკევებულ კორპუსების უფროსებს ბრძანება მიეცათ, რომ თანახმათ ჩვენის პირობებისა, დროებითი ზავი ჩამოაგდონ. დელეგაცია, რომელიც შესდგება მთავარ სარდლის წარმომადგენლისა, საოლქო ცენტრისა, მუშათა, ჯარის-კაცთა და გლეხთა დეპუტატებისა და საარმიო კომიტეტისა სისწრაფით მიემგზავრება დროებითი ზავის პირობების შესაქმნელათ.

ცნობები რუსეთიდან.

ცნობები რუსეთიდან, რადგანაც იქ საშოქალაქო ომი სწარმოებს, არ მოგვდის.

რუმინეთის ფრონტი.

რუმინეთის ფრონტის მთავარ-სარდალმა დროებითი ზავის პირობებზე ხელი უკვე მოაწერა.

დასავლეთის ფრონტი.

დასავლეთის ფრონტის შესახებ დანამდვილებული ცნობები არა გვაქვს. არის კერძო ცნობები, რომ დროებითი ზავი 29 ნოემბრიდან დაიწყებოდა. პირობების შესახებ არაფერი ვიცით.

გერმანეთის შესახებ.

გერმანეთის წინადადების შესახებ ცნობები ერთი მეორეს ეწინააღმდეგება.

შეტაკება იმიერ-კავკასიაში.

იმიერ-კავკასია მთიულთა, ყაზახთა და გროზნის მცხოვრებთა შორის შეტაკება მოხდა. რკინის-გზაზე მატარებელთა მიმოსვლა დროებით შესწყდა, რის აღსადგენათ მიღებულია ზომები. იმიერ-კავკასიაში რაზმებიც გაიგზავნა.

სამხედრო წესები თბილისში.

თბილისში, მოსალოდნელ უწესოების გამო, სამხედრო წესები გამოცხადდა. ენერგიული ზომების მიღების შემდეგ წესიერება ჩამოვარდა, ექცესებს ადგილი არ ჰქონია.

ბოლშევიკების დიქტატურა პეტროგრადში.

დეკრეტი დეპეშათა სააგენტოს შესახებ

სახალხო კომისარების საბჭოს დეკრეტით პეტროგრადის დეპეშათა სააგენტო ცხადდება სახალხო კომისრების ცენტრალ საინფორმაციო ორგანოდ. ყველა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოს წინადადება ეძლევათ: დაუყონებლივ აირჩიონ სააგენტო რწმუნებულნი კავშირისათვის საბჭოების მიერ არჩეულ რწმუნებულებმა ადგილობრივ ძველ აგენტებიდან უნდა ჩაიბარონ ყველა საბჭოები.

ბრძანება ბანკის მოხელეთა შესახებ

სამხედრო სარევოლუციო კომიტეტმა გამოაქვეყნა ბრძანება, რომელთაც სახელმწიფო ბანკის და ყველა ხაზინების მოხელეები დაუყონებლივ უნდა შეუდგნენ მუშაობას. პეტროგრადის დამცველ მთავარსარდალს წინადადება მისცა მიიღოს უკიდურესი ზომები, რომ სახელმწიფო ბანკში და ხაზინებში ნორმალი მუშაობა დაიწყონ.

ს. მასლოვის დატუსაღების გამო

გლეხთა კოოპერატიულ კავშირების თათბირი აცხადებს პროტესტს მიწადმოქმედების მინისტრის ს. ლ. მასლოვის დატუსაღების გამო, პროტესტში ნათქვამია: დღეს, უზურპატორებმა მოიგონონ მათი წინაპრების ბედი, რომლებიც რუსეთის ხიშტებით, სატუსაღოებით და გადასახლებით მართავდნენო.

სააგრარო რეფორმათა ლიგის ყრილობა

ნოემბრის 21-ს მოსკოვში დაიწყო სააგრარო რეფორმათა ლიგის მესამე ყრილობა. ყრილობას ესწრება მთავარს აადგილ მამულო კომიტეტის ბევრი გამოჩენილი მოღვაწე.

სასურსათო ექსპედიციები

პურის შეზიდვის გასაუმჯობესებლად ქალაქის სასურსათო კომიტეტი აუწყებს ორ ექსპედიციას: ერთს თავრიზის და ეკატერინოსლავის გუბერნიებში და დონისა და ყუბანის ოლქებში, მეორეს კურსკის, ორლოვის, ხარკოვის, ვორონეჟის და პოლტავის გუბერნიებში.

ზავის გარშემო.

ზავი გერმანეთთან

ბანაკიდან ცნობა მოვიდა, რომ გერმანელები რუსეთს ისე უყურებენ, როგორც დამარცხებულს შემწყნარისო. გერმანელები მოითხოვენ, რომ რუსეთიდან მას 16 წლის განმავლობაში თავისუფლად გაჰქონდეს ნედლი მასალა. მათი განზრახვით რუსეთის სამთავრობო დაწესებულებებში უნდა შემოღებულ იქმნას გერმანელ კომისართა თანამდებობანი. ბალტიის მხარე და რიგა გერმანიას უნდა შეუერთდეს; ამის გამო გერმანელებს უკვე მოუთხოვნიათ, ამ მხრიდან ჯარები გაიყვანეთო.

რუსეთის ეკონომიური განაწილება

მეტად სარწმუნო წყაროებიდან იუწყებიან, რომ ამას წინად დაინტერესებულ სახელმწიფოებს რუსეთის შესახებ მოლაპარაკება ჰქონდათ მოლაპარაკება რუსეთის ეკონომიურად განაწილების შესახებ იყოო. რუსეთი ეკონომიურად უნდა გაანაწილონ ინგლისმა, გერმანეთმა და საფრანგეთმა და მათ ბანკებს კი უნდა ჰქონდეთ რუსეთის ექსპლოატაციის უფლება. გერმანეთმა ეკონომიური უპირატესობა უნდა მიიღოს სამხრეთ რუსეთში და დონეცის მხარეში, საფრანგეთმა ვოლგის მხარე უნდა მიიღოს, ხოლო ინგლისმა მთელი ჩრდილო რუსეთი და კავკასია.

ზავი ავსტრია-უნგრეთთან

იასაში მყოფ გენერალ შჩერბაჩოვისაგან კავკასიის ფრონტის მთავარ-სარდალმა შემდეგი დეპეშა მიიღო: რუმინელების და და სამხედრო-სარევოლუციო კომიტეტის თანხმობით გადავსწყვიტე დამეწყო მოლაპარაკება რუმინეთის ფრონტზე საყოველთაო დროებით ზავის ჩამოსაგდებად. დროებითი ზავი ჩამოვაგდეთ იმ დრომდე ვიდრე ცენტრალი სახელმწიფონი ზავის საკითხს გადასწყვეტენ, ჩემი გადაწყვეტილება დროებით ზავის ჩამოსაგდებად, წინასწარ ვაცნობე მოკავშირეთა ელჩებს.

ეროვნული კითხვა

მოლდაველთა ეროვნული საბჭო

მოლდაველთა ეროვნულ საბჭოს გახსნა დანიშნული იყო ნოემბრის 26-ისათვის. საბჭო მხოლოდ დემოკრატიულ ორგანიზაციების წარმომადგენლთაგან უნდა შემდგარიყო.

მოლდაველთა ჯარი.

სდგება მოლდაველთა ლაშქარი. კიშინევში ჩამოვიდა ბატარეია. ძლიან მოლდაველ ცხენოსანთა პოლკს გენერალი შჩერბაჩევი სათადარიგო ჯარში მყოფ მოლდაველებს ბესარაბიაში დაბრუნების ნებას აძლევს.

უკრაინა და რუსეთი

ეროვნებათა საქმეების კომისარმა ჯუღაშვილ-სტალინმა გადასწყვიტა დაუბრუნოს უკრაინელ ხალხს თავისი ეროვნული ნაშთები, რომლებიც უკრაინიდან ძველი რეჟიმის დროს გაზიდეს და აქამდის პეტროგრადში მუზეუმებსა და ტაძრებში ინახებოდა. ამის შესახებ გამოცემულ დეკრეტში ვკითხულობთ: ასეთ ნაშთების დარჩენა პეტროგრადში კიდევ წარმოსადგენი იყო ბურჟუაზიის მეუფების დროს, მაგრამ ეხლა ლენინისთვის რევოლუციის შემდეგ ეს მიუღებელია. ამისთვის მათი შეკავება იქნება უკრაინის უფლებათა დარღვევა.

ფინეთი და რუსეთი

ფინეთში მდგომარეობა არ უმჯობესდება. ფინეთის წითელ გვარდიელთა რაზმები ტერორით აშინებენ მცხოვრებლებს. ხეიმი ცდილობს შესწყვიტოს საშოქალაქო ომი. რუსეთის მოძრაობას თანდათან სრულ უნდობლობას უცხადებენ.

ახალი ამბავი.

ქუთაისი.

ერობა ქუთაისის გუბერნიაში. 30 ნოემბერს, ქუთაისის საგუბერნიო აღმასრულებელი კომიტეტის სადგომში მოხდა თათბირი ქუთაისში არსებული ყველა პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებისა, შესახებ ქუთაისის გუბერნიაში ერობის შემოღებისა. თათბირზე უნდა მომხდარიყო პარტიათა შორის შეთანხმება, რომ ერობისთვის ხელმეორე არჩევნები არ მომხდარიყო და დამფუძნებელი კრებისთვის არჩეული დელეგატების რიცხვი პროპორციულად გაედიდებიათ, რომელნიც ერობას სათავეში ჩაუდგებოდენ. ამ აზრს ყველა პარტიების წარმომადგენლები იზიარებდენ, გარდა ბოლშევიკებისა. ბოლშევიკების წარმომადგენელი იმ აზრს იცავდა რომ არჩევნები ხელ ახლად მომხდარიყო. ამ რიგად შეთანხმება არ მოხდა. ამ საკითხს საგუბერნიო აღმასრულებელი კომიტეტი ორშაბათს, 4 ნოემბერს განიხილავს.

ქართველი ჯარის კაცების კურსები. გრ. ურატაძის მეთაურობით ამ დღეებში ქუთაისში დაარსდება კურსები ქართველ-რუსულ წერა-კითხვას. ჯარში ამ ჟამად უმეტესი ნაწილი წერა-კითხვის უცოდინარნი არიან და რაც მალე მოეწყობა ასეთი კურსები მით უკეთესია.

ქალაქის ადგილების მოიჯარადრების შესახებ: ამ დღეებში მოხდა შეერთებული კრება ქალაქის იურიდიულ და საფუძო საბალოსო კომისიებისა. ამ შეერთებულმა კრებამ განიხილა ქალაქის ადგილების მოიჯარადრების საქმე და დაადგინა. დაუყოვნებლივ აღძრას სარჩელი იმ მოიჯარადრეთა წინააღმდეგ რომელთაც საიჯარო გადასახადი დღემდის არ შემოუტანიათ ქალაქის კასაში, და იჯარით აღებული ადგილები ჩამოართვან. ეს, შეერთებული კრება თავის დადგენილებებს განსახილველად წარადგენს ქალაქის საბჭოს მომავალ სხდომაზე.

დახმარება მასწავლებლებს კავკასიის სამოსწავლო ოლქის საბჭომ განათლების სამინისტროში შუამდგომლობა აღძრა, რომ სახალხო მასწავლებლებისათვის დახმარების სახით გადადებულ იქმნას სამას-სამასი მანეთი.

ინსპექტორის გადაყვანა. ქუთაისის გუბერნიის მეორე რაიონის ინსპექტორი მუხინი გადაიყვანეს ყარსის ოლქში. მუხინის ადგილზე დაინიშნა მასწავლებელი გავაშელი. პირველი რაიონის ინსპექტორად კი დაინიშნა მასწავლებელი გ. ჭუმბურიძე.

სახალხო მასწავლებელთა მდგომარეობის გაუმჯობესება. კავკასიის სამოსწავლო ოლქის საბჭომ დაადგინა რომ შუამდგომლობა აღძრას განათლების სამინისტროს წინაშე რათა სახალხო მასწავლებელთა ჯამაგირები განსაზღვრულ იქმნეს შემდეგის წესით: 1) უმაღლეს პირველ დაწყებითი, და პირველ დაწყებითი სასწავლებელის მასწავლებლებს თვეში 210 მანეთი; ხოლო იმ შემთხვევაში თუ რაიმე მოსაზრებით ეს განუხორციელებული იქნება, მათ მიემატოთ დახმარების სახით (დროებით) იმდენი თანხა, რომ მათი ჯამაგირები აწეულ იქმნას 210 მანეთამდის ამაში არ უნდა შედიოდეს ბინის ქირა, რაც მასწავლებლებს უნდა ეძლეოდეთ ადგილობრივი პირობების მიხედვით. 2) ეთხოვოს განათლების სამინისტროს, რათა მასწავლებლებს თავის დროზე ეძლეოდესთ ჯამაგირები და ბინის ქირა, 3) აღნიშნული ჯამაგირები უნდა მიეცეთ ყველა საგნის სახალხო მასწავლებლებს, რა ტიპის სასწავლებელშიც არ უნდა ასწავლიდეს. ეს პირობები უნდა ვრცელდებოდეს აგრეთვე ჯარში გაწვეულ სახალხო მასწავლებლებზედაც.

დღიური მასწავლებლებს. ფინანსთა სამინისტროს კომისარი ქუთაისის გუბერნიის სამოსწავლო [illegible] კომისარს მეგრელიძეს ატყობინებს, რათა დაუყონებლივ აცნობოს მას, თუ ქუთაისის გუბერნიაში სახალხო მასწავლებლების დღიურის თვის რამდენი თანხა იქნება საჭირო, რომელიც ეძლევათ მათ თანახმად დროებითი მთავრობის დადგენილებისა.

შეშა. გუშინ ქუთაისის [illegible] გუბერნიო სასურსათო კომიტეტმა სადგურზე მიიღო 9 ვაგონი შეშა. ამ შეშის განაწილება მცხოვრებლებმა, სასურსათო კომიტეტს არ დააცალეს. თვითონ მისცვივდენ და შეშა გაიტაცეს. ამავე დღის სადგურზე ერთი ვაგონი შეშა მიიღო რკინის-გზის მოხელემ, მაგრამ მცხოვრებლებმა ეს ერთი ვაგონი შეშაც თვითონვე გაინაწილეს.

შაქრის მონოპოლია როგორც გავიგეთ, ამიერ-კავკასიაში შაქრის მონოპოლია მომავალი წლის 1 იანვრამდის არ იქნება შემოღებული.

შაქრის მიღება. ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტმა ქ. ფოთში მიიღო 8 ვაგონი შაქარი, რომელიც განაწილებულ იქმნება სამაზრო სასურსათო კომიტეტთა შორის.

მასწავლებელთა კრება. კვირას, 3 დეკემბერს ძველი დროით დილის 11 საათზე წმ. ნინოს ქალთა სასწავლებელში დანიშნულია სახალხო მასწავლებელთა კავშირის ქუთაისის განყოფილების წევრთა საზოგადო კრება ფრიად საჩქარო და საყურადღებო კითხვების გასარჩევად. კავშირის გამგეობა სთხოვს ამხანაგებს უკლებლად დაესწრონ კრებას და ნუ დაიგვიანებენ.

სურსათი ამ დღეებში ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო კომიტეტი ქ. ბათომში მიიღებს 30 ვაგონ პურის ფქვილსა და 10 ვაგონ ხორბალს

ქურდობა ღამით, დეკემბრის 1 ობოლინის ქუჩაზე ბოროტ გამზრახველებმა გასტეხეს ნიკო რაზმაძის დაკეტილი სამზარეულო. ბოროტ გამზრახველებმა წაიღეს სხვა და სხვა ნივთები სულ 200 მანეთად ღირებული.

ტყვეულობა. შოროპანის მაზრის სასურსათო კომიტეტი სთხოვს ქუთაისის საგუბერნიო სასურსათო სამმართველოს გაუგზავნოს მას ფეხსაცმელების საკმაო ტყავეულობა.

თბილისი.

ეროვნული საბჭოს სექციები ეროვნული საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი აარსებს შვიდ სექციას: ქონებისას, სამხედროსას, საფინანსოს, სამეურნეოს, სასამართლოს, სასკოლოს და ერთსაც სამაჰმადიანო საქართველოს სექციას.

— **დაღესტანის ფული.** დაღესტანის კომისარი ამიერ-კავკასიის კომისარიატს ატყობინებს, რომ დაღესტანის სახალხო ყრილობამ დადგინა მოსჭრას ორი მილიონი ფული დაღესტნისათვის.

ამიერ კავკასიის კომისარიატის სამხედრო სამინისტროს საქმეთა კომისარის ამხანაგად დაინიშნა ვ. პ. გობეჩია.

— სწავლა განათლების საქმეთა კომისარი ხან-ხოისკი თავის თამდებობის შესრულებას უკვე შეუდგა.

— **8 საათის სამუშაო დღის დეკრეტი.** ამიერ-კავკასიის კომისარიატის გიორგობისთვის 27 ს სხდომაზე ითათბირეს 8 საათის სამუშაო დღის დეკრეტის შემუშავებაზე. დეკრეტი ამ დღეებში საბოლოოდ შემუშავდება და გამოქვეყნდება.

— **ურთიერთობა ჩრდილო კავკასიასთან.** გიორგობისთვის 27-ს მოხდა თათბირი ამიერ-კავკასიის კომისარიატისა და ჩრდილო-კავკასიის წარმომადგენელთა შორის ჩრდილო კავკასიასთან ურთიერთობის მოსაგვარებლად. მოლაპარაკებამ მიზანს ვერ მიაღწია.

— **კომისარიატი და მაჰმადიანები.** გიორგობისთვის 27-ს მოხდა მაჰმადიანთა ცენტრალ კომიტეტის სხდომა ამიერ-კავკასიის კომისარიატთან დამოკიდებულების შესახებ. დაადგინეს, მასთან შეთანხმებულად იმოქმედონ

— **ქართველ სამხედრო კომისარის დაჭრა.** პეტროგრადიდან დეპეშით გვატყობინებენ, რომ ქართვ. სამხედრო კომისარი ესტატე მაჩაბელი მძარცველთაგან მარცხენა მხარში დაჭრილიო. ჭრილობა სასიკვდილო არ არის. იგი წევს იპონელთა ლაზარეთში. მის მოადგილედ ასახელებენ ევგენი კანდელაკს [illegible] ამ თანამდებობის სანუკიო.

— **ბორჯომის რკინის გზა.** სამხედრო სამრეწველო კომიტეტის [illegible] გზის გაყვანა [illegible] გადასცა. რადგანაც ესენი მუშების [illegible] ოლქო ცენტრში ეს დად ეწინააღმდეგებოდა, მაგრამ სამხედრო სამრეწველო კომიტეტმა სახეში არ მიიღო იგი და ეხლა სრულიად უმიზეზოდ შესწყვიტა გზის გაყვანა.

— **ქართველი ტეხნიკოსები.** ქართველ ტეხნიკოსთა საზოგადოების ჰიდროტეხნიკურ სექციას ნოემბრის 27 ჰქონდა სხდომა, რომელზედაც შეადგინეს შემდეგი დარგების სექციები: სარწყავ არხების გაყვანა—ჭაობების დაშრობისა. წყალსადენისა და კანალიზაციისა, წყლით მოძრაობის გაუმჯობესებისა, ჰიდროლოგიური და „თეთრი ქვანახშირისა" (წყლის ძალის გამოკვლევა გამოყენების). ამას გარდა მოხდა არჩევნები ჰიდროტეხნიკურ სექციის პრეზიდიუმისა: თავმჯდომარედ აირჩიეს: ინჟენერი ს. ლ. ფირალიშვილი, მდივნად ინჟ. ი. ლ. მჭედლიშვილი.

სექციის სხდომა ყოველკვირეულად მოხდება ხუთშაბათობით, საღამოს 8 საათზე, ფლეილინის ქ., № 11.

მომავალ კრებაზე წაკითხული იქნება. რამდენიმე მოხსენება.

— **სასურსათო პერსპექტივები.** ჩრდილო-კავკასიიდან მატარებლების მოძრაობის შესუსტების გამო, სურსათის შემოზიდვა ქალაქში შემცირდა. დროებით მდგომარეობის გაუმჯობესებამდე მცხოვრებლებს სულზე მიეცემათ გირვანქის სამი-მერვედი პური და ერთი და ერთი მეოთხედი ნამცხვარი. სასურსათო კომიტეტი აცხადებს, რომ ზომები უკვე მიღებულია მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად.

პროვინცია

— **ქ. ახალქენაკი.** აქ მილიციას აგერ სამი თვეა რაც ჯამაგირი არ მიუღია. მილიციონერები მეტად ცუდ მდგომარეობაში იმყოფებიან. ამის გამო მაზრის კომისარმა შუამდგომლობა აღძრა, რომ მილიციონერები დაუყონებლივ იქმნენ დაკმაყოფილებულნი.

— **ჲ. ბანძა.** ბანძის რაიონში ცარცვა გლეჯამ სისტემატიური ხასიათი მიიღო. ხშირად ფოსტას ეცემიან. ფოსტის უფროს განზრახვა აქვს, თუ მდგომარეობა არ გაუმჯობესდა ფოსტის გაუქმება დააყენოს.

ბოლშევიკების გამოსვლა თბილისში.

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან).

ბოლშევიკების გამოსვლა თბილისში 29 ნოემბრიდან დაიწყო. 29 ნოემბერს ღამით ჯარის-კაცები იკავებენ სასახლეს სახელმწიფო ბანკს, ფოსტა-ტელეგრაფსა და სხვა დაწესებულებებს.

ამ ღამით არსენალი ბოლშევიკების ხელთ იყო. თბილისის სხვადასხვა პარტიებისამ მათთან არ გასჭრა, რის შემდეგაც ღამის 1 საათზე არსენალი ქართულმა რაზმმა აიღო.

30 ნოემბერს არსენალთან სროლა ასტყდა, რაც 20 წამს გაგრძელდა. რა მიზნით ასტყდა სროლა და რამდენია მსხვერპლი ჯერ გამოურკვეველია.

ქუჩებშიდაც შეიქმნა სროლა. სავაჭროები დაიხურა, ყველა თავის საშველად მირბოდა.

შეიარაღებული მხედრობა სასახლესთან გროვდება. სასახლეს სამხრეთ დასავლეთი კარიდორებიდან ტყვის მფრქვეველები გადმოდგეს. სასახლის შიდა ნაწილს იცავდა ჯარი პოლკოვნიკ ახმეტელაშვილისა და კომენდანტის ქარციძის ხელმძღვანელობით. განკარგულება გაიცა, რომ სასახლეში არავინ გაეშვათ.

შუადღისას არსენალთან სროლა კვლავ ასტყდა. ბოლშევიკებმა მოინდომეს არსენალის უკანვე დაბრუნება, მაგრამ მიზანს ვერ მიაღწიეს. სროლამ რამდენიმე ჯარის კაცი იმსხვერპლა.

12 საათზე სასახლეს ეწვივნენ უცხო სახელმწიფოთა კონსულები. 30 ნოემბერს ქალაქში დააპატიმრეს 30 კაცამდის.

როგორც გამოირკვა ბოლშევიკებშიდაც განხეთქილება მოხდა. შეგნებული ნაწილი ბოლშევიკებსა სისხლის ღვრის წინააღმდეგნი არიან.

დიდუბელი.

რედაქტორ-გამომცემელი დ. ბ. კვირკელია.

სტამბა „ძმობა" პუშკინის ქუჩა გოკიელოვის სახლი, ქუთაისში